

Dosarul nr. 2ra-847/22

2-16217592-01-2ra-14062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 din Chișinău împotriva lui Gheorghii Dragan și Anastasiei Dragan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și a fost menținută hotărârea din 04 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 09 decembrie 2016 SA „Termoelectrica”, în interesele ÎMGFL nr. 2, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghii Dragan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că potrivit contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 6002 din 07 iunie 2006, încheiat cu ÎMGFL nr. 2, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Din motivul neonorării obligațiilor de plată, la data de 12 octombrie 2016 datoria ÎMGFL nr. 2 la consumul energiei termice constituia suma de 31 047 242,50 de lei.

A menționat că în urma consumului de energie termică, ÎMGFL nr. 2 a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul

prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea, conform facturilor (bonurilor de plată) primite.

Reclamanta a invocat că în caz de neachitare de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ale blocului locativ gestionat, a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, ÎMGFL nr. 2 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de o face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanți. Însă, ÎMGFL nr. 2 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat în judecată pârâțul Gheorghii Dragan pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 63 698,01 lei, acumulată până la data de 30 noiembrie 2019, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

SA „Termoelectrica” a declarat că potrivit informației din extrasul contului personal nr. 183056, pârâțul este chiriașul/locatarul apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX. În baza contului personal, deschis la ÎMGFL nr. 2 pe numele lui Gheorghii Dragan, ultimul a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare. Astfel, conform informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, Gheorghii Dragan a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 50 897,81 de lei, în perioada de până la 31 august 2016.

SA „Termoelectrica”, acționând în interesele ÎMGFL nr. 2, a solicitat încasarea de la Gheorghii Dragan în beneficiul ÎMGFL nr. 2 a datoriei pentru energia termică în mărime de 50 897,81 de lei, acumulată până la 31 august 2016, precum și în beneficiul său a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime 1526,93 de lei.

Prin hotărârea din 27 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, corectată prin încheierea din 27 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea a fost admisă integral și s-a încasat de la Gheorghii Dragan în beneficiul ÎMGFL nr. 2 datoria pentru serviciile comunale pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 01 septembrie 2016 în sumă de 50 897,81 de lei, precum și în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat achitată la adresarea în judecată în sumă de 1526,93 de lei.

Prin decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Gheorghii Dragan și au fost casate integral hotărârea din 27 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și încheierea de corectare a erorii din 27 martie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 30 decembrie 2019 SA „Termoelectrica”, acționând în interesele ÎMGFL nr. 2, a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, indicând în calitate de copârât pe Anastasia Dragan și a solicitat încasarea, în mod solidar, de la Gheorghii Dragan și Anastasia Dragan în beneficiul ÎMGFL nr. 2 a datoriei pentru energia termică în mărime de 63 698,01 lei, acumulată până la 30 noiembrie 2019, precum și în beneficiul său a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime 1526,93 de lei și 384,01 lei.

Prin hotărârea din 04 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat, în mod solidar, de la Gheorghii Dragan și Anastasia Dragan în beneficiul ÎMGFL nr. 2 datorita pentru consumul energiei termice pentru perioada decembrie 2013 – 30 noiembrie 2019 în sumă de 26 521,03 lei. A fost respinsă ca tardivă datoria pretinsă pentru perioada de consum până în decembrie 2013, în sumă de 37 177 de lei. Totodată, s-a încasat, în mod solidar, de la Gheorghii Dragan și Anastasia Dragan în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat, proporțional sumei admise, în mărime de 795,63 de lei.

La 18 august 2021, SA „Termoelectrica” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 04 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Termoelectrica” și a fost menținută hotărârea din 04 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale pentru livrarea energiei termice la locul de consum – apartamentul nr. XXXXX situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, s-a acumulat următoarea datorie: pentru perioada noiembrie 2001 – august 2016 în mărime de 50 897,81 de lei, pentru perioada august 2016 – martie 2017 în mărime de 5119,29 de lei și pentru martie 2017 – noiembrie 2019 în mărime de 7680,91 de lei, în total 63 698,01 lei. Din această informație mai rezultă că Anastasia Dragan și Gheorghii Dragan, în perioada noiembrie 2001 – august 2016 și august 2016 – martie 2017, nu au efectuat nici o achitare pentru consumul energiei termice, iar, în perioada martie 2017 – noiembrie 2019 au achitat pentru consumul energiei termice, începând cu luna noiembrie 2017, suma de 6529,96 de lei.

Instanța de apel a constatat că, deși SA „Termoelectrica”, potrivit cererii de chemare în judecată, a cunoscut despre faptul că pârâții nu achită serviciile de livrare a energiei termice încă din luna noiembrie 2001, totuși, s-a adresat în instanță abia în luna decembrie 2016. Prin urmare, instanța de fond corect a ajuns la concluzia respingerii acțiunii ca tardivă în partea încasării datoriei pentru consumul de energie termică în mărime de 37 177,81 lei, acumulată în perioada noiembrie 2001 – decembrie 2013.

Totodată, instanța de apel a menționat că într-adevăr, în perioada martie 2017 – noiembrie 2019 pârâții au achitat pentru consumul energiei termice, începând cu luna noiembrie 2017, suma de 6529,96 lei, însă, a respins ca neîntemeiat argumentul reclamantei cu privire la aplicabilitatea la caz a instituției întreruperii cursului prescripției extinctive prin săvârșirea de către debitori a acțiunilor din care rezultă recunoașterea datoriei. Or, întreruperea termenului de prescripție presupune că timpul care s-a scurs până la împlinirea care a servit drept temei de întrerupere nu se ia în considerație, astfel încât, după întrerupere, termenul de prescripție începe să curgă din nou pentru un termen deplin. În cazul întreruperii termenului de prescripție în legătură cu efectuarea acțiunilor din care rezultă recunoașterea acțiunii, elementul esențial este în a stabili când au fost săvârșite concret aceste acțiuni, deoarece întreruperea poate opera doar înăuntrul termenului de prescripție, dar nu și după expirarea lui. În situația

din speță, Anastasia Dragan și Gheorghii Dragan au efectuat achitări în contul stingerii datoriei, chiar și cu depășirea sumei calculate, începând cu octombrie 2017, adică după expirarea termenului de prescripție, or, acesta a expirat în decembrie 2013. Astfel, săvârșirea de către debitori a acțiunilor prin care se recunoaște pretenția după expirarea termenului de prescripție, nu este temei pentru întreruperea acestuia.

La data de 30 mai 2022 SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare greșit au ajuns la concluzia de a respinge ca tardivă acțiunea în partea încasării datoriei pentru consumul de energie termică în mărime de 37 177,81 lei, acumulată în perioada noiembrie 2001 – decembrie 2013.

Recurenta a indicat că intimații au achitat parțial datoria existentă și astfel, achitând periodic și neuniform câte o parte din întreg, au recunoscut întreaga datorie, termenul de prescripție fiind întrerupt. Deci, până la momentul formării datoriei în sumă de 63 698,01 lei, intimații au efectuat achitări pentru serviciile comunale de energie termică, deși unele plăți erau efectuate parțial, aceștia nu indicau perioada pentru care realizau achitățile.

A evidențiat că temeiurile de întrerupere a termenului de prescripție sunt exhaustive și nu se supun unei interpretări extensive. Or, instanța la soluționarea cererii părții cu privire la expirarea termenului de prescripție, aplică reguli de întrerupere a prescripției cu condiția existenței în dosar a probelor suficiente care demonstrează faptul întreruperii cursului dat și în fiecare caz, să stabilească când concret au fost săvârșite acțiuni de recunoaștere a datoriei. La acțiuni de recunoaștere a datoriei, în scopul întreruperii curgerii termenului de prescripție, pot fi atribuite și achitarea de către debitor sau de o altă persoană a sumei datoriei de bază. În toate cazurile de recunoaștere a datoriei, curgerea termenului de prescripție se reîncepe de fiecare dată pentru un termen nou, din momentul săvârșirii de către debitor a acțiunilor indicate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 ianuarie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a SA „Termoelectrica” la data de 31 martie 2022 (f.d. 46, volumul II).

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs

la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din oficiu.

Astfel, recursul declarat la 30 mai 2022, este în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 14 iunie 2022 (f.d. 73, 75, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței, însă, intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SA „Termoelectrica” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Termoelectrica”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic